II. évfolyam. 266. szám. SZABADKA, 1904. Szombat, november 19. Ara 2 fill.

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak: Egész évre 12 kor., fél évre 6 korona negyed évre 3 kor.

POLITIKAI NAPILAP

MEGJELENIK NAPONKINT REGGEL, KIVÉVE HÉTFŐN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal KLADEK és HAMBURGER könyvnyomdája Batthyány-utcza 5. sz.

A politikai fiskális.

Pleszkovich Lukács is „nyiltszavaz.“ Hasonlók a hasonlókkal egy gondolaton vann k. És e „nyiltszavazó“ ezenkivül még politikai fiskális is. Csak hogy az ő fiskáliskodásának különös a teendője. Az igazi, komoly, figyelemreméltó fiskális maga irja meg a periratokat és a védett nevét irja alá. Pleszkovich dr. meg a saját nevét irja mások cikkei alá.

Például az a mai proklamáción, melyet a B. H.-hoz mellékelt, mert most már ugy látszik a B. H. sem veszi be a cikkeit, csak a neve az övé. A többi Mamusich Lázáré az első bötütől az utolsóig.

Azt azonban elismerjük, hogy rettenetes magyarsággal van megirva. Már ez a hátborzongató magyarság is felmenti a gazdakört attól, hogy reflektáljon a proklamáció tartalmára és igy esetleg növelje azon hitét, hogy ő próféta. — Mert ugy jósolnak ám, mintha csak könyvből olvasnák azokat a szemenszedett valótlanságokat, melyeket a magyar nép elé tárnak, persze hasztalanul, mert a magyar ember csak azt érti ám meg, ami jó magyarán van megirva. A kevert dialektust egyetlen nemzet sem tudja olyan jóizüen kikacagni, mint a magyar. A nevetséges pedig öl.

Hanem a szabadkai detronizált trónkövetelő Mamusich Lázár és politikai fiskálisa Pleszkovich Lukács dr. proklamációjának egy-két pontjára mégis reflektálunk. Nem a sértésekre, eh dehogy is. Eszünkbe jut ezeknél az adoma, amelynek a cime: hol van a villa, meg hol van a Duna!

Hanem másra.

Választó polgárok. Hallottátok az uj demokratákat, mikor alakulódtak? Hogyan hirezsteltek, hogy a nép a fenséges, a nép akarata a szent.

De most ebben a proklamációban rossz néven veszik, hogy Biró Károly tisztelve a népet, elmegy a nép elé és elmondja a népnek, hogy mit tett és mit szándékozik tenni és ehhez a nép jóváhagyását kéri.

Hát nem bánt benneteket ez a következetlenség, nem látjátok e be ebből, nogy még akkor is hamis programmot tártak elétek, mikor demokrata pártot akartak alakitani. Hát kell az ilyen politikusok ellen védekeznie annak aki minden lépésében nyilt, őszinte magyar ember?

Hanem persze, az bántja őket, hogy a polgármester megtisztelte a népet, megköszönte a nép bizalmát, bántja őket azért, mert nyilt őszinte szavai lerántják Pleszkovichék terveiről a leplet, s a maguk bizalmat épen nem gerjesztő formátlanságukban mutatják be Pleszkovichékat.

Ez bántja őket. Mi mindazt, ami egyéb a proklamációban van, százszorosan megcáfoltuk. Kimutattuk, hogy egy betüjük sem igaz. Nem ismételjük amit már annyiszor elmondtunk, mert mi a szabadkai polgárok értelmiségét tiszteljük, Pleszkovichék pedig nem tisztelik. Ezek azt hiszik majd rágalmazunk addig, mig a nép elhiszi.

Hát ezeknek a szavaira hederiteni nem szabad. Vagy hederithetni az az által aláirt firkálmányra, a mit ő persze nagyzási hóbortjában proklamációnak gondol, aki ügyvéd létére nem tudja egymástól megkülömböztetni a központi biráló és igazoló választmányt, aki a törvény paragrafusainak az értelmét csak azért ferditi el, mert nem érti meg a paragrafust.

Választó polgárok, menjetek föl a városházára, jogotok van hozzá, nézzétek meg ott a tényeket, meggyőződhettek, hogy Pleszkovich Lukács és társa proklamációjának egyetlen szava sem igaz.

Nem igaz és nem igaz És mi csak azért nem cáfolunk, mert igaztalan voltukat már sokszor kimutattuk.

Az ellenzéki vörös posztó.

Megbizható forrásból táviratozzák nekünk a következőket: Az a jelenet, amely a képviselőház tegnapi ülésén a szünet alatt a folyósón lejátszódott, midőn az ellenzék a Kossuth-nótát énekelve tüntetett a balmező folyosóin, éppen kapóra jött a bécsi reakcionárius katonai köröknek, a melyekben tudvalevőleg az a meggyőződés, hogy Magyarországnak nem lehet semmiféle katonai kedvezményt vagy egyéb ugynevezet vivmányokat adni, mert Magyarországon az ilyen dolgok mindig forradalmi célokra fajulnak el. Aki ismeri a fentemlitett katonai köröknek felfogását, csak az tudja kellőképen felfogni és mérlegelni azon vivmányoknak értéket, a melyeket a Tisza-kormány megszerzett a nemzetnek. Sem Bánffy, sem Széll Kálmánnak nem sikerült volna az, ami Tiszának, kinek 67-es konzervativ voltában a bécsi katonai körök — szerencsénkre — nem kételkednek Aki ezt tudja, az belátha'ja, hogy milyen téves felfogáson alapul Kossutnak azon kijelentése, hogy csak függetlenségi politikával lehet reformokat elérni.

A mit az ellenzék tegnap produkált, az nem egyéb, mint az a hagyományos vörösposztó, melynek lobogtatása még nagyobb izgalomba hozza a bécsi katonai köröket, amelyeknek ez csak ujabb tápot nyujt arra, hogy megakadályozni igyekezzenek minden olyan »vivmányt,« melyet a magyar ellenzék — szerintök — forradalmi célokra használ. Ez a vörös posztó nagy ártalmára van a nemzetnek és éppen nem tartozik az ellenzék által hangoztatott „magas nivóju vita“ kellékei közé. És ha az ellenzék tovább is igy folytatja a vitát, akkor semmi kétség, hogy a kormány már a legközelebbi órákban erélyesebb eszközhöz nyul, s nincs kizárva, *sőt igen valószinü, hogy a képviselőházat elnapolják.*

BAJAI HIREK.

(Saját tudositónktól.)

Baja, nov. 18.

— **Elhunyt járásbirósági iktató.** *Wittmann* Antal bajai kir. járásbirósági nyug. irodatiszt, ki közel 3 évtizeden át müködött a járásbiróságnál, legutóbb mint telekkönyvi iktató, tegnapelőtt meghalt. Kartársainak nagy részvéte mellett e hó 17-én délután helyezték örök pihenőre a 61 éves korában hirtelen elhunyt tisztviselőt.

— **A bajai szinházépités ügye ismét föltámadt.** Megint felszinre került — ugy hirlik — ez a rég vajudó kérdés és ezuttal oly komoly formában, hogy merjük állitani, miszerint a szinházépités ügye végre valóra válik. *Ifj. Bobula* János fővárosi müépitész legközelebb Bajára jön és megtekinti a Michitsch-féle telket is, hova az egyre jobban megnyilvánuló közóhaj a szinházat helyezni szeretné. A bajaiak bizalma e vitális kulturkérdés megoldása tekintetében *Bezerédy* István főispán felé fordul, kinek tekintélyes egyénisége és a kormánynál való nagy befolyása garancia arra nézve, hogy a szinházkérdés — szerény anyagi viszonyaink ellenére is — megvalósul.

— **A bajai városi tisztviselők fizetésemelése** dolgában az a hir volt a napokban elterjedve, hogy ez egészen lekerült a napirendről. Mint tisztviselőinknek ezzel szemben egészen megbizható forrásból jelenthetjük, az e célra szervezett bizottság már elkészitette véleményes javaslatát és a fizetésemelés igenis meglesz.

— **Sziné-zeinkről.** Pesti Ihász Lajos szintársulata f. hó 31-én fejezi be a bajai szezont, amikor is bevonul Szabadkára. A szinház látogatottsága még egyre tart, sőt élénkül egy-egy premiér hirére.

ORSZÁGGYULÉS.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósitónktól.

Budapest, 1904. nov. hó 18-án.

Kilenc órakor a Kossuth-párt vonult fel, Kossuth Ferenccel, a vezérrel az élén.

Az urak a félemeleten, az első számu tanácskozóteremben értekezletre gyültek egybe, a melyen a szövegező bizottság azt a manifesztumot mutatta be, a melylyel a Kossuth-párt bizalmatlanságot szavaz a Ház elnökségének. A tiltakozó iratot egyhangulag fogadták el és később a többi ellenzék tagjaival is aláiratták.

Közben egyre népesedik a folyosó.

Vojnits István báró és Dániel Gábor az elsők között voltak itt. Vojnits István Tisza István gróf miniszterelnökkel tanácskozik.

— Készül a pucscs — jegyzi meg Kubik Béla.

A vitarendezők Polonyi Gézáért küldenek, a ki az értekezleten nem volt jelen. A futár azzal a hirrel jött vissza, hogy Polonyi Géza gyászesetben Aradra utazott.

— Baj, nagy baj — sajnálkoznak a vitarendezők — és rossz ómen.

— Ne sopánkodjunk — hevit Rákosi Viktor — hanem cselekedjünk.

Az ellenzéki vezérek konventikulumra verődnek össze, hogy a délelőtti programmot megállapitsák. E szerint napirend előtt elsőnek *Justh* Gyula beszél, a végből, hogy kimutassa, hogy a Háznak a paralell ülések megengedhetésére határozata nincsen. A paralell ülésekre nézve az éjszakai határozatot tartották fenn, bár számosan odanyilatkoztak, hogy az első ülést a második ülésbe kell behuzni, nehogy a második ülést meghirdetni lehessen.

Tiz órakor valósággal hullámzott a folyosó és a karzatok is telnek. A kormány tagjai jöttek: *Tisza* István gróf, Khuen-Héderváry Károly gróf és Berzeviczy Albert.

Apponyi Albert gróf került velük szembe. *Tisza* István gróf melegen szorit vele kezet. — Igy cselekedtek a középkorban a bajvivók is — szólt oda Olay Lajos — a halálos küz-

delem előtt megszoritották egymás kezét.

Ma is nagy sokára nyitották meg az ülést, ugy háromnegyed 11 óra tájban.

Kormánypárt is, ellenzék is nagy számban vannak jelen.

Elnök: Percel Dezső.

A jegyzőkönyvet akadálytalanul hitelesitik.

Napirend előtt *Justh* Gyula kért szót, hogy pártja megbizásából a parallel ülések dolgában feszólaljon.

Justh Gyula hivatkozik Tisza gróf tegnapi kijelentésére. Tisza gróf azt mondotta, hogy a parallel ülések annál is inkább megengedhetők, mert hisz erre november 27-ről és december 7-éről praecedens is van. Igy nyilatkozott a Ház elnöke is. Ez nem ugy van, mert a Ház olyan határozatot, hogy a paralell ülések megengedhetők, nem hozott.

Tisza István gróf: A mult évben csak a paralell üléseket megszüntető határozatra mondotta, hogy az praecedens nem lehet. Csak az eltörlés nem lehet praecedens.

Ezt az igazságot semmi rabulisztikával elcsavarni nem lehet. (Tetszés a jobboldalon.)

Apponyi Albert gróf: A dolog legalább is ugy áll, hogy a Ház nem látott világosan akkor, amikor a mult évben a praecedens ügyét tárgyalta, mert másként az ellenzék nem vonta volna vissza a maga határozati javaslatát. Ha pedig akkor nem látott világosan a Ház, praecedensül a dolog nem szolgálhat. Aztán nem is azonos a dolog, mert tavaly törvényjavaslatról, most pedig inditványról van szó.

Holló Lajos a házszabályokhoz kért szót. Szintén tiltakozik a paralell ülések ellen. Az elnök és a miniszterelnök összejátszanak, de az ellenzék megfeszitett izomerővel szembeszáll minden gaztettel. (Taps a tuloldalon).

Rakovszky István állott most fel szólásra. Tisztázni akarja a differenciákat. Azt mondja, hogy ilyen cigány furfanggal még a legelvetemedettebb ember sem nyul az alkotmányhoz mint Tisza. (Zaj a jobboldalon, taps a baloldalon.) Karaffának, Haynaunak volt bátorsága levallani. mit akarnak. Itt egy fiatalember álarcába bujva csunyán buvik és betolakodik a miniszterelnöki székbe, kibuktatva Széllt. A jobboldal még tapsolta Széll Kálmánt a mikor Tisza István gróf képviselő ajánlatot tett Lukács László pénzügyminiszternek, hogy szövetkezzék vele Széll ellen. (Mozgás a baloldalon.) Jelentse ki itt Lukács pénzügyminiszter, vajjon igaz-e a dolog?

Felkiáltások balról: Nyilatkozzék! (Ebben a pillanatban Tisza István gróf és Lukács László pénzügyminiszter lépnek a terembe.)

Felkiáltások balról: Itt vannak! Nyilatkozzanak!

Rakovszky István a házszabályokra tér át és kijelenti, ha a kormány folytatja munkáját, az majd a forradalomhoz vezet. (Taps a baloldalon).

Elnök: Figyelmezteti a szónokot, ne térjen el a tárgytól.

Felkiáltások balról: Ne zavarja! Maga cinkos! Nem méltó az elnöki székre!

Rakovszky István: Költő szavaival fejezi be:

— Nézd azt a csillagot, milyen gyengén fénylik az emberek lelkiismerete. (Taps a baloldalon).

Elnök kijelenti, hogy ha a paralell ülésekre vonatkozó inditványt házszabály ellenesnek tartotta volna akkor nem terjesztette volna elő.

Felkiáltások balról: Cinkos! Le vele! Nem türjük! (Általános zaj).

Hock János beszélt ezután, hogy tiltakozzék a paralell ülések ellen.

Olay Lajos az elnök felé: Maga cinkos, mert előterjesztette az indit ványt. (Nagy zaj.)

Elnök: (csenget): Csöndet kérek!

Olay Lajos: Igen maga cinkos! Cinkos! Cinkos! (Nagy zaj.)

Elnök: Olay képviselő urat rendre utasitom!

Hock János folytatja: Most érti miért volt szüksége a kormányel nöknek az elnöki válságra. A házszabályok módositásával akarja biztositani uralmát.

Azzal fejezi beszédét, hogy itt egy uj marseilles fog diadalmaskodni. Szünet következett.

Zárt ülés

Az ellenzék ismét zárt ülést kért, hogy igy is huzza a szavazást Dániel inditványa fölött.

Mikor ez után a zárt ülés után az elnök ismét megnyitotta az ülést, *Percel* Dezső elnök elrendelte *Dániel* inditványa fölött a szavazást.

Az ellenzék óriási lármájában hallani sem lehetett, csak azt vették észre, hogy a jobb oldal föláll.

Az elnök megtámadása.

Ekkor az elnöki emelvényre felugrott *Rákossy* Viktor és egy inditványt nyujtott át, melyben névszerinti szavazást kért.

Az elnök azonban a névszerinti szavazásnak az elrendelését megtagadja.

Rákossy Viktor ekkor dühöl elfogulva le akarja lökni az elnöki székről, ezt azonban észrevette egy terembiztos, aki Rákossyt le huzta az elnöki emelvényről.

A kirá'yi leirat.

Ekkor Percelnek egy iratot adnak át, melyet felszakitott.

A királyi kézirat volt ez, melyet Percel **felolvasott s amelylyel a király az üléseket elnapolja.**

Az ellenzék részéről tintatartók, könyvek repülnek az elnöki emelvényhez, s ebben a nem diszes jelenetben zárult az országgyülés ez az ülésszaka

---

HIREK.

TÁJÉKOZTATO.

Szabadkai közkönyvtár és muzeum. Nyitva szerdán és szombaton délután 3-tól 5-ig Vasárnap déle őtt 9-től 12-ig.

November 20. Agarászversenyek.

November 20. A szabadkai általános munkásképző dalkör asztaltársaság Katalibálja a Szarvasban.

December 4. Izr. öns. és gyámolitó egylet chan ka estélye.

December. 4. A báró Hirsch egylet közgyülése a Pest szállodában.

—

— **Erzsébet napja.** Kegyeletteljes szomoru ünnepe lesz holnap a magyar nemzetnek, melynek minden fia fájó szivvel emlékezik meg hazánk feledhetetlen Nagyasszonyáról, Erzsébet királynéről, a legjobb magyar királyné, a legnagyobb magyar asszony: Erzsébet névünnepén. Mint évente rendesen, városunkban ez idén is kegyelettel ünnepelik meg ez emléknapot. A kegyeletes megemlékezés napja lesz Erzsébet napja helybeli tanintézteinkben is, melyeknek tanuló ifjusága Erzsébet-emlékünnepeket rendez.

— **Hubert Herman meghalt.** Elköltözött ismét egyike ama keveseknek, a kik még élő tanui azon magasztos küzdelemeknek, amelyeket legutóbb élt át a magyar nemzet önállósága kivivása érdekében. A 48/49 iki szadadságharcnak egyik hősies szereplője — *Hubert* Herman ma reggel 74 éves korában életéhez méltó módon szenvedés nélkül örök pihenőre tért. Mint fiatal tanitó vette a fegyvert kezébe, végigküzdötte az egész szabadságharcot dicsőségesen, az utolsó pillanatig kitartással. — Az elnyomatás után pedig visszatért eredeti élet céljához és azóta *42 éven át* szolgálta a népnevelés szent ügyét városunk szolgálatában a mult esztendőig, amikor a jól megérdemelt nyugalmat kezdte élvezni. Egyenes jelleme lankadatlan szorgalma révén közbecsülést szerzett magának és a biróság is mindig tőle kért véleményt, amikor könyv- és irás szakértőre volt szükség, Az általános takarékpénztárnál, amelynek épületén gyászzászló jelzi a veszteséget, a felügyelő bizottságnak volt tagja. Temetése vasárnap délelőtt lesz.

— **Meghivás.** A szabadkai épitő iparosok körének tisztelt tagjaihoz! A szabadkai épitő iparosok tisztelt tagjait felkérem, hogy f. hó 20-ik napján d. e. 10 órakor a „Nemzeti Casinó" sörcsarnokában megtartandó értekezleten lehetőleg teljes számban megjelenni sziveskedjenek. Az értekezlet tárgya: a kör tagjai részéről egyöntetü eljárás és állásfoglalás megbeszélése a f. hó 26 án megejtendő városi bizottsági tagok választására vonatkozólag. Szabadkán, 904. évi november hó 17-én Mácskovics Titusz elnök.

— **Palics fürdő.** Somogyi János palicsi fürdőpénztáros ma átiratilag kérelmezte a város tanácsától, hogy a belügyminiszter rendelete értelmében tegye meg az intézkedéseket arra nézve, hogy Palics ezentul Palics fürdőnek neveztessék és evégből kéri, hogy a szegedi üzletvezőséghez irjon át a tanács, hogy az állomás nevét is eszerint változtassák meg valamint utasitás adassék a kalauzoknak, hogy a vonatokon Palics fürdő nevet használják.

— **Hirsch egylet közgyülése.** A báró Hirsch egylet f. évi december hó 4-dikén d. e. 10 órakor, a Pest szálloda nagy termében közgyülést tart. A közgyülés tárgya a végrehajtó bizottsági tagoknak megválasztása az 190-dik évre.

— **Az ujvidéki templom égése.** Megirtuk már mai lapunkban, hogy az ujvidéki róm. kath. uj templom teljesen leégett. Ma a tüz keletkezéséről értesit bennünket tudositónk. A tüz a sokrestyében keletkezett, a hol két kályhát fütöttek egyszerre és a tulerős tüzelés folytán a kémény tüzet fogott, a honnan a lángok a tetőzet gerendáiba csaptak át. A kár meghaladja a százezer koronát.

— **U kompközlekedés Bácska és Torontál között.** Óbecsei tudósitónk irja lapunknak: Uj kompközlekedés nyilik meg Bácska és Torontálmegyék között. Ugyanis a miniszter az óbecsei komp összeköttetést engedélyezte. Obecse már 10—15 év óta sürgeti a kompot és csak most nagynehezen sikerült a miniszteri engédélyt kinyerni. Óbecse sokat fog nyerni az uj közlekedési ut megnyitásával, mert a Tisza tulsó oldaláról a községek eddigi élénk forgalma csak sokszorozódni fog, hogy emelje Óbecse piacát.

— **A tél első áldozata.** A hirtelen beállott zord időjárásnak máris meg van az áldozata. A bácsmegyei Titel és Vilovó közötti országuton találtak tegnapelőtt reggel egy megfagyott embert, akiről megállapitották, hogy Protics Györgynek hivják és mosorini lakos, aki este ittas állapotban indult el Titelről, de az utat eltévesztette s a kemény hideg éjszakában megfagyott az országuton.

— **Veszett kutyák a városban.** Már tegnap megirtuk, hogy a Füzfás-utcában egy kóbor veszett kutya két embert megmart s bár azonnal intézkedés történt, hogy a veszedelmes kutyabetegség terjedése meggátoltassék, ma ismét a II. körben történt meg Szekeres István földmivessel a szerencsétlenség, hogy egy veszetnek bizonyult kutya a bokában és tenyéren megharapta. Valószinü, hogy a két eset összefüggésben van. A megmart embert már ma délután felszállitották a fővárosi Pasteur intézetbe.

— **Tombola az Otthonban.** Holnap szombaton este ismét tombolaestély lesz az Otthon kávéházban. A szép és értékes nyereménytárgyak *Löwy testvérek* kézmüáru cég üzletének kirakatában megtekinthetők. Az estélyen *Hasy* Kálmán kitünő zenekara fogja a közönséget szórakoztatni.

— **Házasság határidőre!** Mióta egy angol tudós felvetette ezt az eszmét, nem mulik el nap, hogy szakértőktől pro és kontra véleményeket ne közölnének az ujságok. A leközölt vélemények halomszámra szaporodnak, az egész vitatkozás maholnap elvizenyősödik és a helyzet még sem tisztázódott. Mennyivel világosabb és és egyöntetübb a szakértők véleménye az Első Alföldi Cognac-gyár R.-T. kecskeméti pálinkafőzdéjében gyártott baraczkülönlegességeket illetőleg. E felett nem vitatkoznak! Kimondták egyértelmüleg, hogy azok kellemes izüknél és tápláló erejüknél fogva az egészségre jótékony hatással vannak. A gyárvezetőség kivánatra küld mutatványszámot a Baraczk Hiradóból.

Összemorzsolták a malomkerekek.

Borzalmas szerencsétlenség történt tegnap délután Báics Gergely helybeli birtokosnak Bajmok község mellett levő gőzmalmában.

Nagy sürgés forgás volt a malomban siettek, hogy aznapra elvégzendő munkát befejezhessék.

A foglalatoskodó alkalmazottak közt volt Szkala Antal munkás, aki épen a nagy forgó kerék mellett emelgette le a megtelt zsákokat.

A nagy sietségben, amellyel Szkala munkáját végezte. egy óvatlan pillanatban oly közel jutott a nagy kerékhez, hogy az elkapta kabátja szélét és egy pillanat alatt megtörtént a vérfagyasztó szerencsétlenség.

A szerencsétlen embert egyszerre berántották a zakatoló kerekek és a szó szoros értelmében péppé gyurták. A következő pillanatban alaktalan hustömegként került ki a kerekek közül a szegény munkás teteme.

A holttestet ma behozták Szabadkára és itt a temető hullaházában tartották meg délután a törvényszéki boncolást.

A szerencsétlenség körül fennforgó esetleges gondatlanság kideritése iránt a vizsgálat folyamatban van.

Szénégetők bosszuja.

A hunyadmegyei Bolca község határában borzalmas eset történt minap. Ott fekszik a vasgyár szénégető telepe, ahol az összes vasmüvek részére szükséges faszenet állitják elő. Egy egy telepen 8—10 ember szokott együttesen dolgozni s a kiégetett faszén árát közösen osztják fel maguk között

A boicai határban Lupuj Avrám és nyolc társa dolgoztak együtt s kedden gyujtották fel az összehordott farakást, mit előzőleg földdel jól lefödtek, hogy lángra ne gyuladjon a farakás. Tegnapelőtt este Drazsin Illés és Oprea Miklós szenégetőknek kellett volna az égő telep mellett virrasztani, hogy a föld alól netán kitörő lángot elnyomják. A két ember a helyett, hogy örködött volna, a hideg elől behuzódott a kunyhóba, ahol csakhamar elaludtak, miközben a föld alul kitört a tüz s csakhamar lágtengerré vált az egész telep.

A tüzet a csoportvezető Lupuj Avrám vette észre, aki lármát csapva, társaival a tűz oltására futott, de már akkor az égetésre szánt fa nagy része elégett. Lapuj Avrámot és társait több mint 600 korona veszteség érte a két társ könnyelmüsége miatt, nem számitva az elégett faanyag kárát, amit meg kell nekik fizetni. A munkások a veszteség miatt kérdőre vonták a két hanyag társukat, amiből előbb szóvita, majd pedig verekedés keletkezett.

A felbőszült munkások Drazsin Illést és Oprea Miklóst megragadták és bedobták a parázstengerbe, ahol egy pillanat alatt összeégtek. Az esetet elakarták titkolni, de mégis kipattant a dolog s még akkor nyomban értesitették a csendőrséget, mely a gyilkosokat letartóztatta.

A háború.

A háborura vonatkozólag ma a következő táviratok érkeztek a fővárosba:

London, nov. 18.

A Standard jelenti Tiencsinből: Port-Arturt 12-én ismét erősen lövöldözték. Heves küzdelem volt, melynek során a japánok, bár sulyos veszteségekkel és lassan, de mégis előrehaladnak. Kuropatkin tábornok ugy jelenti Karbinból, nagy megerősitéseket kapott, nehéz ágyukkal.

London, nov. 18.

A Daily Telegraph jelenti Csifuból 17-éről: 50 főnyi csapatok éjjelenként megrohanják a járőröket és kézigránátokat szórnak a japánok árkaiba. Az oroszok napi vesztesége 70 ember, a japánoké még több.

London, nov. 18.

A japánok átkeltek a Sahón és megkerülő mozdulatokat tettek oly célból, hogy az orosz jobb szárnyat megkerüljék. Pétervárott azt hiszik, hogy Mukden sorsa a most küszöbön álló harcoktól fog fügni.

Tokió, nov. 18.

Hire jár, hogy a mikádó Oyama tábornagyhoz táviratot intézett, hogy még a szigoru tél beállta előtt igyekezzék döntö csatát kezdeni az oroszokkal.

TAVIRATOK.

Bombamerénylet.

Budapest, nov. 18. Barcelonából jelentik: A polgármesteri hivatalon robbanás történt. Két ember este hatkor kosarat hozott a portáshoz melyet állitólag épp akkor találtak. A kosárban volt a bombba. Amikor az atón álló látta, hogy a kosárból füst száll fel eldobta a kosarat és az felrobbant. 11 személy megsérült köztük sulyosan. A kár jelentékeny.

A boszu.

Miskolcz. nov. 18. Vig Pál és Nagy József disznósdi lakosok régi időtől ellenséges viszonyban éltek. Tegnap éjjel a korcsmában a két legény ismét összetalálkozott s Vig Pál belekötött a csendesebb természetü Nagy Józsefbe. Szóváltás keletkezett a két legény között. mire Vig Pál előrántotta töltött revolverét s rálőtt Nagy Józefre, a ki a lövés következtében azonnal meghalt.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Az elégedetlen cigányprimás. Tóth János bajmoki sertéskereskedő egy jól sikerült üzlet lebonyolitása után julius 29-én betért a helybeli Vass Ádám féle sörcsarnokba és jó magyar szokás szerint magnum áldomást csapott. Odahivatta Csengő János tambura zenekarát és huzatta a nótákat. Adott is öt forintot a zenészeknek, de a primás nem volt megelégedve a honorariummal és mikor Tóthék eltávoztak, elpanaszolta Király József rendőrbiztosnak a baját és kérte, hogy segitsen a baján. A rendőrbiztos ki is ment a vasuti állomásra, ahol Tóthot fel szólitotta, hogy mondja meg a nevét. Tóth csak a harmadszori felszólitásra, amikor a rendőrbiztos megnevezte magát tett eleget a felszólitásnak. A teljesen ittas ember társaságában levők kiakarták ugyan fizetni a cigányprimás követelését, de azért a rendőrbiztos mégis előállitotta Tóthot, ki azonban restelte az elővezetést és a rendőrrel, aki bekisérte dulakodni kezdett. Az ügyészség hatóság elleni erőszak miatt kérte vád alá helyezni a feljelentés alapján Tóth Jánost s a mai tárgyaláson Szerdahelyi Sándor elnöklete alatt a biróság a számos enyhitő körülmény tekintetbe vételével 3 napi fogházra itélte.

KÖZGAZDASÁG.

Magyarország igásmarha kivitele Egyptomba. A szegedi keresk. és iparkamara alexandriai konzulátusunk azon értesitésére hivja föl az érdekeltek figyelmét, hogy lehetséges és jutalmazó volna ezidő szerint Magyarországból igásmarháknak Egyptomba való kivitele, annal inkább, mert Egyptom 50% szállitási kedvezményt helyezett kilátásba. A konzulátus jelzi azt is, hogy egy drb munkabiró ökör ára ott 360—500 korona, egy darab bivalyé 320—400 korona. Közelebbi fölvilágositásokat készséggel ad a m. kir. kereskedelmi muzeum.

Világitási kiállitás. A szegedi kereskedelmi és iparkamara fölhivja az érdeklődők figyelmét a budapesti technológiai iparmuzeumban november hó folyamán megnyitandó és deczember végéig tartó nemzetközi világitási kiállitásra, melyen a külömböző modern világitási módokat (gáz villamosság, acetylén és spiritusz) mutatják be. A rendkivül érdekes és tanulságos kiállitásra már eddig 33 hazai és 30 külföldi résztvevő jelentkezett. Nagyon kivánatos hogy ezt a kiállitást főleg a szakiparosok megnézzék és tanulmányozzák. Ezt megkönnyitendő, a kereskedelemügyi miniszter utazási kedvezményeket is adott. Megengedte t. i., hogy a világitási kiállitás megtekintésére a vidékről Budapestre és vissza utazó szakmabeli iparosok, iparos segédek és tanoncok, — beleértve az önállóan valamely szakmabeli iparral foglalkozó vagy ilyen üzemeknél iparos segédekül alkalmazott nőket, de az illető iparosok nejeinek és más női hozzátartozóinak kizárásával, — továbbá ipariskolák, ipari szakiskolák müvezetői, növendékei s az utóbbiak tanárai a m. kir. államvasutakon és az annak kezelése alatt álló h. é. vasutakon a f. é. november hó közepétől deczember hó 31-ig terjedő időben kellő igazolás mellett a lakóhelyükhöz legközelebb fekvő vasuti állomásról Budapestre és vissza a szomszédos forgalmu vicinálisok kivételével, személy és vegyes vonatokon a II. kocsiosztályban III. osztályu egész jegyekkel, a III. osztályban pedig III. — (harmadik) osztályu féljegyekkel utazhassanak.

Spitzer Ignácz vendéglőjében

Vasárnap, folyó hó 13-án este 10 órakor

tombola estély.

A gyönyörü tombola tárgyak Reiner Mór kirakatában megtekinthetők.

REGÉNY CSARNOK.

A LEÁNY-VOJVODA.

Irta: Dugovich Imre. 71.

A táborban Jabelkárov ha nem is nyugodtan, de abban a megrendithetetlen meggyőződésben várta küldötteit, hogy ezek Pazvanó feltétlen megadásáról hoznak hirt, sőt még azt is remélte, hogy magát Pazvanót fogva hozzák táborába. Az óra nem mult még el, mikor a város falai közöl megjelent lovascsapata. Nem sokára előtte állt a két parancsnok.

— Vitéz pasa, jelentette Jabelkárov fegyverese, Pazvanó hódolatteljesen vette át a fermánt, s azt izeni neked, hogy meg fog halni. Mire te beérsz a szófiai pasa palotájába, élve csak a hárem hölgyei fogadnak. Pazvanó már nem él.

— Beszéltél a fegyveresek parancsnokával?

— Vitéz pasa, vette át a szót Pazvanó testőrségének parancsnoka, nem volt kivel beszélnie. Az egyetlen parancsnok én voltam. Pazvanó nem a fegyveresek parancsnokaira költötte pénzét. Amit a nép által fizetett sarcból hadiköltségek cimén nem szolgáltatott be Sztambulba, az saját pénztárába vándorolt, azt saját szenvedélyeinek kielégitésére forditotta.

— Ugy lehet, vitéz pasa, folytatta Jabelkárov megbizottja. Megfigyeltem a várost A békés muzulmánok és a bolgár gyaurok között itt-ott lézengett csak egy egy kopott janicsár meg spahi. Pazvanó, ugy látszik, valamennyi testőrét ide küldte, mert palotájának udvarán mindössze tiz fegyveres testőrt fedeztem föl. Ezektől nincs mit tartanod.

Mikor befejezte jelentését, Jabelkárov távozásra intett kezével.

— Hivatlak majd benneteket, menjetek csapataitokhoz.

Mikor azután a két hirthozó távozott, Jabelkárov a háta mögött álló csapatparancsnokokhoz fordult.

— Ugy látszik, szólt feléjük, nem lesz vérre szükség. Az elővigyázat azonban nem árt. Te, Musztafa, csapataiddal bevonulsz Szófiába, s elállod a palotáig vezető utcákat. Én szerecseneimmel utánnad lovagolok. Te, Szulejmán, aga utánnam jösz csapataiddal. Pazvanó testőreinek parancsnoka velem jön, testőrei a te parancsnokságod alatt állanak, Szulejmán. Készüljetek az indulásra.

Egy óra mulva megindultak a csapatok, hogy bevonuljanak Szófiába, amely néhány óra mulva szinhelye lett annak az eseménynek, melyet a mondák révén a nép ajka hagy örökbe az utókornak, s amely azután a szabadságharcok hagyományainak egész sorozatát szülte. Hagyományok, melyek az ajkakon élnak örökké, s amelyet a történelem ritkán vés lapjaira, különösen nem vésett a multban, amikor még Klió, a történelem muzsája is félt attól, hogy a népek szabadságharcainak nagy eseményeit megörökitse.

Folyt. köv.)

Felelős szerkesztő: DUGOVICH IMRE
Laptulajdonosok: AZ ALAPITÓ

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon szám: 62.

Szerkesztői üzenetek.

S. Z. Ugy van, amint tegnap üzentük, nem kaptuk meg a ma is jelzett küldeményt.

246313/904. tan. szám.

Hirdetmény.

A törvényatósági bizottság folyó évi november hó 17-én tartott közgyülésében fenti szám alatt elhatározta, hogy a folyó év végével ki-

lépő és időközben meghalt választott bizottsági tagok helyeinek beltöltése céljából a választás mind a 11 választókerületben *1904. évi november hó 26-án* tartassék meg.

A választás az 1886. évi XXI. t.-cik 39. §-a értelmében kerületenként reggeli 9 órakor kezdődik és délután 4 órakor végződik.

Felhivom ennélfogva a választó polgárokat, hogy az emlitett napon e választás megkezdése előtt a hivatkozott törvénycikk 38. §-a értelmében a bizalmi férfiakat jelöljék ki, mert amennyiben ezen joggal élni nem fognak, a bizalmi férfiakat a választási elnök fogja kinevezni.

Az I. választó kerület választ 9 bizottsági tagot, választási hely a belvárosi községi iskola (Vörös ökör) Választási elnök: idb. Frankl István, helyettes elnök: Baics Gergely. Ezen kerületben mind a 9 bizottsági tag 6 évre választatik.

A II-ik kerület választ 8 biz. tagot, választási hely: a templomtéri uj elemi iskola. Választási elnök: Törley Gyula, h. elnök: Csóvics Márk. Ezen kerületben mind a 8 biz. tag 6 évre választatik.

A III-ik kerület választ 8 biz. tagot. Választási hely: a templomtéri uj elemi iskola. Választási elnök: Gyelmis Gerő, h. elnök: Lendvay Mihály. Mind a 8 biz. tag 6 évre választatik

A IV. kerület választ 8 biz. tagot. Választási hely: az uj népiskola. Választási elnök: Dr. Dembitz Lajos, h. elnök: Lendvay Antal. Mind a 8 biz. tag 6 évre választatik.

Az V. kerület választ 8 biz. tagot. Választási hely a Piukovics féle iskola. Választási elnök: Farkas Zsigmond, h. elnök: Kuluncsics Bódog. Mind a 8 biz. tag 6 évre választatik.

A VI. választási kerület választ 8 biz. tagot. Választási hely: a gymnasium. Választási elnök: Dr. Brenner József, h. elnök: Deák István. Mind a 8 biz. tag 6 évre választatik.

A VII. kerület választ 8 biz. tagot Választási hely: a Széchényi-téri iskola. Választási elnök: Birkáss Gyula h. elnök: Medgyanszky Sebő. Mind a 8 biz. tag. 6 évre választatik.

A VIII. kerület választ 10 biz. tagot, kik közül 9 hat évre, a legkevesebb szavazatot nyert. biz. tag pedig 3 évre választatik. Választási hely: a városi raktár. Választási elnök: Dr. Manojlovics Vladiszláv, h. elnök: Kovács János (Máv. felügyelő),

A IX-ik kerület (Verusics) választ 6 biz. tagot. Választási hely: a Kliszai iskola. Választási elnök: Regényi Lajos, h. elnök: Vojnics P. Dezső. Mind a 6 biz. tag 6 évre választatik.

A X-ik kerület (Tavankut és Nagy fény) választ 5 biz. tagot. Választási hely: az alsó tavankuti iskola. Választási elnök: Birkás József, h. elnök: Vojnics Ferenc. Mind az 5 biz. tag 6 évre választatik.

A XI-ik kerület választ 4 biz. tagot. Választási hely: a Csajkás-sor iskola. Választási elnök Mucsy György, h. elnök: Balázs P. Mihály. Mind a 4 biz. tag 6 évre választatik.

Az I. választó kerületet képezi a város I. köre, kivéve a Tompa, Ács, Damjanich- és Bercsényi utcák által határolt háromszög területet.

A II-ik választó kerület áll: a város II-ik köréből és Sebesics pusztából.

A III-ik választó kerülett áll: a város III ik köréből, a majsai szőlőkből és Györgyén pusztából.

A IV-ik választó kerület áll: a város IV-ik köréből, Vámtelek, Zobnatica és Tompa pusztákból, továbbá napnyugati és napkeleti ugarokból, s végül a város I. körének a Tompa, Ács, Damjanich és Bercsényi-utcák által határolt területéből.

Az V-ik választó kerület áll: a város V-ik köréből és Radonavác pusztából.

A VI-ik választási kerület áll: a város VI-ik köréből, a halasi, buckai és bajai szőlőkből.

A VII ik választási kerület áll: a város VII-ik köréből és Ludas pusztából.

A VIII-ik választási kerület áll: a város VIII-ik köréből és a szegedi szőllőkből.

A IX-ik választási kerület áll: Verusics pusztából.

A X-ik választási kerület áll: Tavankut és Nagyfény pusztákból.

A XI-ik választási kerület áll: Kelebia pusztából

Megjegyeztetik, hogy az 1886. évi XXI. t. c. 44. §-a szerint az elnökök, a bizalmi férfiak és a 38. §. értelmében jelen lenni köteles hivatalos személyek s általában az összes szavazók a törvény oltalma alatt állanak.

Szabadkán, 1904. évi nov. 17-én.

Dr. Biró Károly,
polgármester.

ALKALMI VÉTEL

32 drb csak 6 frt.

A legszebb ajándékot képez a mi Gloria ezüst evőeszközkészletünk, mely áll:

6 drb. legfin. gloria ezüst *evőkanál*
6 „ „ „ „ *villa egy darabból*
6 „ „ „ „ *kés beöntött acélpengével*
12 „ „ „ „ *kávés kanál*
1 „ „ „ „ *tejmérő*
1 „ „ „ „ *levesmérő* } *kanál*

drb összesen 6 frtért. Valamenyi a legfinomabb kivitelben, ...yeknek ára ezelőtt háromszor annyi volt és most csak a túlhaladott raktár folytán csak 6 frtért árusitatnak. A Gloria ezüst kiváló tehér fem mely állandóan változatlan marad és teljesen olja a drága igazi ezüstöt. Tisztitására csakis szappanos vizet használni. Hogy mindezekről bárki is meggyőződjék kész vagy az összeg előzetes beküldése esetén tetszés szerint a pénzt minden levonás nélül vissza adni küldés csakis utánvét ellen a raktárból **Bécs I|63 Wollzeile** gyári raktárból **LEO LATEINER** utánzatoktól óvakodunk. Az én evőeszközeim az egyedüli gyártmányok.

Cimbalom iskola

öntanulásra.

Minden cimbalom kedvelő megtanulhat magányosan tanitó nélkül cimbalmozni a KOVÁCS-féle legujabb cimbalom iskolából. Az iskola tartalma: 10 lecke, 10 rajzzal, 50 legujabb magyar nótával. Az iskola ára 10 kor. Kapható **KOVÁCS JÁNOS** okl. cimbalomtanárnál, — **Budapest, Erzsébet-körut 5. szám.**

KIS HIRDETÉSEK.

Minden szó 3 fillér Vastag betükből 6 fillér. Legkisebb hirdetés 30 fillér. Apró hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban Batthyány-utca 3 sz. – Apró hirdetések előre fizetendők.

Zongora órákat ad, valamint kézimunkát elválal megrendelé re egy inteligens nő Cim a kiadóban.

Jó karban levő két üléses batár egész olaj tengejü eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Jó házból való fiuk és lányok tanoncul felvétetnek Deutsch Izidor, norinbergi diszmü és játékáruk üzletében, Szabadkán, Kossuth-utca. 517

Sertés vágást elfogad HÉVIZY BÉLA hentes. Szegedi szőllő, Casinó kert.

1376/1904. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulirotl birósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a szabadkai kir. járásbiróságnak 1904. évi Sp. IV. 82/782/8. számu végzése következtében dr. Klein Mátyás ügyv. által képviselt Illés Antal javára Mamuzsits Péter ellen 114 kor. s jár. erejéig 1904. évi junius hó 6-án foganatositott kielégitési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 770 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: székek, asztalok és borok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szabadkai kir. járásbiróság 1904-ik évi V. 721/6 számu végzése folytán 68 kor. tőkekövetelés, ennek 1904. évi május hó 15. napjától járó 5 % kamatai, 1/5% váltódij és eddig összesen 69 kor. 14 fillérben biróilag már megállapitott költségek erejéig, Ludason (korcsmáros) leendő megtartására *1904. évi november hó 29-ik napjának d. u. 3 órája* határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglalták és azokra kielégitési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szabadkán, 1904. nov. 13-án.

Vig Aladár,
kir. bir. végrehajtó

Nedves lakások szárazzá tétele

az ember legdrágább kincsének — az egészség megóvása szempontjából — elengedhetetlen szükség. **De csakis**

természetes asphalttal

érhetjük el biztosan a célt; minden egyéb anyag alkalmazása költséges hiábavaló kisérletezésnek bizonyul

Megrendeléseket elfogad és jótállás mellett pontosan teljesit a vidéken is

KARSAI BERTALAN

a Magyar asphalt részvénytár aság képviselője

SZABADKÁN.

Elvál al mindenfele asphalt-bu ko a' készité é'

Hol lehet legolcsbban Hvásárolni

kész férfi öltönyt, gyermek ruhát, női kabátot és paletot

Földes Samu

Szabadka, Főtér Vermes-palota.

Férfi öltöny	17	kor.	feljebb
Ulster	22	„	„
Felöltő	17	„	„
Gyermek öltöny	5	„	„
Gyermek felöltő	9	„	„

Külön osztály női konfekciókban.

Női Jaquetok	11	kor.	feljebb
Női Paletok	17	„	„
Fiu és leánygallérok	5	„	„

Étkezés előtt igyon étvágygerjesztőül a hirneves

KECSKEMÉTI GYÜMÖLCS-PÁLINKÁBÓL,

mely az Első Alföldi Cognacgyár R.-T. KECSKEMÉTEN, Szeszfinomitógyára által üzemben tartott főzdében készül.

— Kapható mindenütt. —

Schicht-szappan

"szarvas" — vagy — „kulcs"

jegygyel

legjobb, legkiadósabb s ennélfogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkatrészektől mentes.

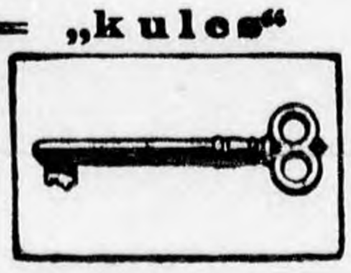

Mindenütt kapható!

!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht" névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!

Liniment. Capsici comp., Richter-féle Horgony-Pain-Expeller.

Ezen elismert kitünő és fájdalomcsillapitó bedörzsölésül használt háziszer beszerzésénél, — a mely minden gyógyszertárban kapható, — mindig figyelemmel legyünk a „**Horgony**" védjegyre.

Néhai Piros Jozsi Orchester hegedüje eladó.

Nyomatott kiadók Kladek és Hamburger könyvnyomdájában Szabadkán.